

TÜRK – İRANÎ DİLLER İLİŞKİSİ ARAŞTIRMALARININ ÖNEMİ VE DURUMU

Bu çalışmada Türk – İranî diller arasındaki ilişkiler, bu ilişkilerin önemi ve söz konusu ilişkilerle ilgili bilimsel çalışmalar konu edinmektedir. Türk – İranî diller ilişkisini, ana çizgileriyle “İslam Öncesi İlişkiler” ve “İslam Sonrası İlişkiler” başlıkları altında incelemek mümkündür. Türk – İranî diller ilişkisiyle ilgili çalışmalar, daha çok İslamiyet sonrası ilişkilerle sınırlı olup Türk dilinin İslamiyet öncesi, Sogdak, Harezmi, Pehlevî ve Avesta gibi dillerle olan ilişkisi yeterince incelenmemiştir. Avesta'nın konularından biri olan ve daha sonraları Firdevsi'nin Şehnamesinin de ana konusunu oluşturan “İran – Turan savaşı” Türk halklarının İranî kavimlerle çok eskiden sosyal, siyasal ve kültürel ilişkide olduğunu göstermektedir. İki toplum arasında gerçekleşen sosyal, siyasal ve kültürel ilişkilerin diller arası etkileşimi de beraberinde getirmesi kaçınılmazdır. Ancak, Türk – İranî dilleri ilişkisi günümüze değin yeterince ele alınmamıştır. Konuyla ilgili az sayıda çalışma bulunmakta olup bu çalışmalar da Türk dilinin Yeni Fars dili olan ilişkisiyle sınırlıdır.